

Uredništvo in upravištvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izbaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto . . . . . 12 K
Pol leta . . . . . 6 K
Četrt leta . . . . . 3 K
Mesečno . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih oza-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 17.

Maribor, dne 12 februarja 1913.

Letnik V.

Izobraževalno in kulturno delo nemškonaprednih Celjanov.

„Wir wollen, daß deutsch wird,
was deutsch war.“

Südmark-srečke.

Slovenci si moramo biti na jasnem, da morajo mesta in trgi na Spodnjem Štajerskem postati po naravnem razvoju časom slovenski. In bili bi davno že slovenski, ko bi ne bilo poleg drugih manjših poglobitno dveh žalostnih, za spodnještajerska mesta in trge zelo važnih vzrokov: nemškutarstvo in ponemčevanje na eni, liberalizem in naprednjaštvo v narodno-političnem oziru omahljivih Slovencev na drugi strani. V potrdilo teh dveh vzrokov je treba samo opozoriti na znana dejstva. Da pa govorimo, kakor že kaže naslov, ravno o Celjanih, temu je vzrok nepobitna resnica, da je to mesto tipično za naša izvajanja, ki veljajo sicer v isti meri za vsa spodnještajerska mesta in nemške trge.

O priliki zadnje nemškutarke demonstracije v Celovcu je neki koroški list („Freie Stimmen“ v Celovcu) trdil, da je v Celovcu 95% pouličnjakov demonstrantov Slovencev. Povem, da ne moremo dovolj podčrtati tega priznanja. Kajti kar trdi ta nemški list za Celovec, to velja ravno tako in še v večji meri za Celje. Tudi tu imamo vse polno take organizirane in neorganizirane zanemarjene slovenske mladeži, zgubljene, brez cilja; samo to vemo, da služi nemškutarstvu proti Slovincem vsakokrat, ob vsaki priložnosti, če je treba. Naša vahtarica si pa seveda nikdar ne bo upala biti tako odkritosrčna, kakor omenjeni koroški list in če tudi bi se bilo treba nemara priti in opravičevati radi kake demonstracije. To je pri nas druhal, ki pomaga v Celju vzdrževati nemštvo, to mu daje pri nas število. Kajti kmalu bo 20 let, kar poznam Celje, ali pravih Nemcev nisem mogel naštetih več kakor okroglo 50.

Mesto se jači in dobiva moč od okolice, to je jasno. Uradništvo je po večini tuje, največji dotok pa daje obrtništvo in delavstvo. Ne dolgo tega sem imel priložnost spoznavati narodnostne razmere kolektiv-

ne zadrage mariborskih čevljarjev. Vsi, prav vsi so Slovenci; toda ne eden noče biti Slovenec; ali so nezavedni, ali pa odpadniki. V Celju je ravno tako. Izmed vseh obrtnikov vseh vrst poznam štiri, ki so pravi Nemci. In kar je res Nemcev, so po večini — tujei, naseljenci, Prusi. Zagrizeni intrasigentje so pa samo domačini.

Vsi mojstri v našem mestu dobivajo vajence iz slovenske okolice. Ti so po večini zgubljeni vsi. Kakoršen mojster, tak učencec. In kolikor ga mojster ne pokvari, ga pokvari socialna demokracija. Povem vam primer, ki splošno velja za naše razmere. Neki tukajšnji delodajalec ima po 50 fantov v službi. Vsak teden dobiva po ravno toliko „Štajercev“, da jih porazdeli med fante. Eden izmed 50 je zbežal, dobivši v soboto plačilo, hitro iz delavnice. Po gospodarjevem naročilu je priteknel za njim drug uslužbenec: „Štajerca“ si pozabil, na, tu ga vzemi!

Socialna demokracija je pa pri nas toliko kakor nemškutarstvo, to je vsem znano.

Kdo bi naj torej skrbel za družabni red v mestu. Poklicani faktor v tem oziru je avtonomni mestni svet. O ironija! Nima moči, nima volje, nima smisla! Kar se stori, je itak storjeno dovolj, preskrbljeno: vsi ti elementi postanejo nemškutarški. Da pa nadlegujejo v vsem in vsakem oziru Slovence, to ravno hočejo na magistratu. Zato nikdar ne boš videl stražnika na mestu, če bo šlo proti Slovincem.

Ker torej določeni faktor noče, poskušajo napraviti red stranke. Vladajoče stranke v mestu Celju pa so: Prva, ki presega vse druge po moči in vplivu, so nazovni -nemci, druga so napredni Slovenci, in tretja socialni demokrati. Prvi sploh ne vzgajajo, ne poznajo pravega socialnega dela. Terorizem, združen s slovensko narodno omahljivostjo jim itak prižene dovolj privržencev.

Kar tem ostane, požanjejo tretji. In tako ostane na druge — Slovence le malo, bore malo. In tako se vidi čudež: leto za letom prihajajo slovenske množice v Celje, Slovinci se pa po številu dvigujejo, kakor voda v kadi, če mečeš vanjo kamenčke. Slovenci imajo premalo privlačne sile. Da imajo težko stališče tu v tem terorističnem mestu, je res. Priznamo. Ali ravno tako je tudi res, da jim manjka volje in moči in — ljubezni do dela. Pravega demokratiz-

ma ni. Največ je v tem oziru kriva naša številna liberalna inteligenca. Saj jo poznate: doma v mestu frakarstvo, na kmetih pa pridiguje liberalizem svobodno ljubezen do rodne grude in narodnosti. Pa kaj pravim; poznate. Ne, nismo je še poznali, predobro mnenje smo imeli o njej. Zdaj, ko se boji, da bi prišla prav ob vso veljavo, zdaj kaže še le pravo barvo, svojo nesmotrenost, neznačajnost. Njen predstavitelj je dr. Kukovec, deželni poslanec spodnještajerskih trgov, ki nastopa proti najvitalnejšim slovenskim kulturnim zahtevam, za katere se bori v Gradu Slovenska kmečka zveza. In ne jeden se ne znajde, slišite, prav nobeden, ki bi to počenjanje slovenskega poslanca slovenskih trgov javno grajal! Molče pritrjujejo ali pa glasno odobravajo neodvisni odvisneži.

Ni čuda, če je tudi v tem takem mestu pri teh težkočah vsestranskega terorizma nastopil odpor v mladi, zdaj še šibki organizaciji Jugoslovanske strokovne zveze, od katere se nadejamo z upravičenim pričakovanjem regeneracije mestnega življa.

In že naši gazovni-nemci čutili da ni več tako, kakor je bilo. Slovenstvo raste, sicer z neko čudno počasnostjo, ki prav nikakor ni v sorazmerju s slovenskim skočnim dotokom, a poznati je vendar, da rase. To čutijo naši nemški someščani in iščejo zavetja, obrambe, pomoči. Umirajoči pa še prav pokaže svojo naravo in svojo besnost. Sredstva, s katerimi se držijo do zdaj v mestu na krmilu, so zelo nepriloprijljiva. Za bojna nemška društva in protestantizem razpisni do blaznosti, na ulici brutalni, v kulturi nekulturni, v gospodarstvu potratni, lahkomišelniki, cinični. Kdor izmed njihovih ni prav popolnoma zgubil jasne pameti in razsodnosti, gleda z grozo na njih počenjanje in gabi se mu; a javno, glasno povedati se ne upa nihče svoje nezadovoljnosti. Gorje mu. Pred nekaj dnevi ali leti, je vse jedno, si je drznila peščica razsodnih Nemcev povedati resnico v Celju, nato v Mariboru in kaj je bilo z njimi? Divje so planili na nje in jih uničili do molčanja.

Za one čase, ko bi Celje ne bilo več njihovo, sezidali so si pravočasno svojo hišo, veliko, čarobno germansko hišo — na kredo. In dasi ni ficka na njej gotovine, jo imajo vendar radi, dasi trpijo vsled nje drugi njihovi oštirji. Kaj je bilo treba tega monu-

PODLISTEK.

Drečica.

(Napisal Januš Golec.)

(Dalje.)

Skrbno pa je pazila vselej na to, če so se gospod zmotili in napravili pri črni sveti maši križ čez vodo, ki mora izostati pri črnih svetih mašah.

Seveda Katra ni pripisovala tega duhovnikovi zmoti, ampak hitro dodjala vsakemu odstavku rožnega venca desetim, postavnim Češčenim Marijam še po tri, da bi duša rajnega ne plazila predolgo po grabah in jarkih.

Zdražb in pa spletk navadno ni napravljala, le tu pa tam, če se ji je nehote tako primerilo.

Imela je cele zaloge ljubeznjivih praškov, pi-jačo za omehčanje sovražnih src, les za odvrnitev hude ure, pa tudi grile in tem podobne nadležneže je znala prepoditi. —

K teti Katri se je zatekla od grilov preganjana Cila.

Že koj pri vstopu jej je pomolela svinjsko meso, da bi si osvojila tetino sree. Nato je začela na drobno pripovedovati o ščurkih, ki pa niso bili tisti navadni, veliki, ampak takozvani „lisenpauerji“, bolj majhni, pa se množijo, kot bi jih sejali.

Katra je poslušala, klonsala s spodnjo čeljustjo, oprla glavo ob desnico in se globoko zamislila.

„Veš kaj, draga moja“, je jela razkladati teta, „ti imaš sovražnika, in prav ta ti ni zatrosil te golazni, ampak naravnost napravil.“

„Kaj sovražnik“, se je zavzela Cila, „tega pa menda le nimam.“

„I, kaj bi ne imela“, jo je zavrnila Katra, „če te drugi nima na piki, te ima oni suhi Drečica, ki si mu zavrnila snubitev.“

„Ej, na tega kosmatinca pa sem res čisto pozabila; torej oni, mislite, bi mi bil to napravil?“

„Kaj ne bi“, je nadaljevala Pintla, „njegova rajna mati Lena je znala vse zadjeti, še bolhe, kaj bi grilov ne?“

„Pa se ne da sedaj ta mršes prepoditi?“ je še povpraševala Cila.

„Seveda, seveda, samo mene moraš poslušniti. Vzemi brezovo metlo, prav na dolgo nasajeno, in pa pisker, je slobodno tudi star in črepast. Po noči, ko se bodo grili razlezli, vstani, zagrabi metlo in jih tako dolgo goni v pisker, da bode vsaj do polovice poln, pri tem pa moraš vedno govoriti: Boste mi šli služiti k Drečici, boste šli! Nato pa zagrni pisker, ga pritrdi na taisto metlo in vse skupaj moraš nasloniti na vrata tkalčeve hiše. Ko bode dedec odprl duri, bode sprožil metlo, pisker se bode razbil in grili se mu bodo razlezli. Gotovo, sama jih moraš ponesti in najboljše zvečer, po temi, da jih Drečica ne bode videl takoj pobiti.“

Cila je bila zadovoljna s tem nasvetom in koj drugi večer je imel tkalec ščurke in metlo na svojih đurih.

Ni slišal, kedaj so mu bili prinešeni, ampak še le po polnoči se je izmotal iz ležišča in hotel stopiti iz hiše.

Črep — ga je udaril lonec po glavi in vsi grili so se razlezli po njem in po izbi.

Zelo se je prestrašil, kedaj bi se pa tudi ne? Dolgo je trpelo, predno se je toliko zavedel, da je ukresal tresko. Pri svitu luči mu je bilo takoj jasno, da mu je babja sovražna roka to napravila. Jezil se je na vse pretege, zaklinjal žensko zlobo in kot blažen podil „lisenpauerje“ po izbi.

Pa vse preganjanje ni prav nič hasnilo, nekaj se jih je vendar le poskrilo in ostalo za seme.

Kot pri Cili, tako so sedaj pri Drečevih posedli ščurki vse kote in luknje; vsaki dan pa jih je bilo več, kot da bi izviral iz tal.

Hočeš, nočeš, tudi Drečica je bil prisiljen, pri teti Katri si poiskati pomoči.

Katra pa se je napravila popolnoma nevedna in in resna pri tkalčevi povesti o piskru z grili in brezovi metli.

„Veste, botra Katra, ne vem, kaj vam bi dal za plačilo“, je obljubljal Drečica, „ako mi pomorete tako ali tako prepoditi to nesnago.“

Teta je kimala in se na videz zagrebla v pre-mišljevanje.

„Če me bodeš ubogal, Drečica“, je zatrjevala babura, „bode vse dobro. Tebe nekdo sovraži že dolgo in, ker se ni mogel drugače znositi nad teboj, pa ti je zasejal grile. Jaz pa tudi vem, kdo bi to bil; a samo tiho moraš biti in me ne izdati, da sem ti jaz to povedala.“

Drečica je prisegal pri svoji moški časti, da ne bode ničesar niti črhnil o teti — le radoveden je bil, kedo da ga tako peklensko sovraži.

Katra je zopet prišla za besedo:

„Saj si že sam slišal, da imajo pri Štrucovih grile; to pa tudi veš, kako ti je šlo pri ženitvi z — Cilo.“

Drečica je bil sedaj do dobra prepričan, da govori teta resnico.

„Pa le počakaj“, ga je tolažila Katra, „teh grilov se ne bodeš drugače iznebil, če jih ne podiš nazaj k Cili. Seveda jih ne moreš vseh poloviti in jih vrniti pravi lastnici, ampak vzemi opeko, jo razbeli in zažgi na njej nekaj te golazni, da bodeš dobil pepela. Ta pepel potem spravi in ga potrosi v Cilino peč!“

Drečica je zvedel zadosti.

Skrivnostnega pepela si je kmalu priskrbel, samo kako ga potrositi v sovražnikovo peč, da ga ne bi nikdo zalotil? Najbolj ugodna prilika bo, si je mislil, v nedeljo, ko bodo vsi v cerkvi.

Priplazil se je tudi v nedeljo neopažen s čarobnim pepelom do peči in jo hotel odvezniti; kajti uhod v peč povsod, tako tudi pri nas, zakrivamo s pokrovom.

(Konec prih.)

mentalnega pa toliko materijalne, nikoli povrnjene škode povzročujočega poslopja? Za parado, za obrambo, za figovo pero, da pokriva njih brezupno denarno stanje, ki stoji pred polomom.

Za kulturno društvo ni smisla, ni denarja, za kulturnoobojno društvo, naj je potem, kakoršno hoče, da je le bojovito nemško, je vselej denarja. Če ne gre drugače, se pa doklade pomnožijo. Za obrtne vajence in pomočnike se nič ne poskrbi, da bi ne pohajkovali okoli, napravljali nemir, čemu, samo da imajo nemške znake za pasom in za klobukom, pa so dovolj kulturno izobraženi. In dasi se zgodi, da se učitelj še ne upa prav v obrtno-nadaljevalno šolo iz strahu pred nasilnimi, v celjskem nemštvu izobraženimi gijenci, to jim ne dela skrbi. Če so slabo vzgojeni, kaj to, škodilo bo to samo Slovincem, si mislijo ti kulturnosci, apres nons la deluge.

Po Celju prodajajo srečke, na katerih stoji različno napisano, kje je iskati vzrok takega nemškega delovanja: „Wir wollen, daß deutsch bleibt, was deutsch ist, und deutsch wird, was deutsch war.“

Nemcem njih nemščine nikdo ne jemlje, Slovenci najmanj, mi smo zadovoljni, da ohranimo svoje. Da bi pa Nemci vse napravili nemško, kar je bilo baje nekdanj nemško, to ba ne bo šlo. To se za stonj trudijo, že iz ediniga vzroka, ker ne vemo, kaj vse je po nemški pameti že bilo nemško. Tu imate kulturno požrešnost, ki pobere vse odpadništvo, če je tudi zavrženo, neolikano, grdo nekulturno: deutsch und Deutschland über alles.

Druga vojska na Balkanu.

Poročila, ki prihajajo iz balkanskega bojišča, si zelo nasprotujejo. Med tem ko so bolgarska, kakor že v prvi vojski, brez vsakega pretiravanja in precej hladno naznanjajo razne vspehe, so turška zelo bahava in govore o zmagah, katerih gotovo ni bilo. Nemški listi, ki tako željno pričakujejo, da bi vojna sreča zapustila balkanske SloJane, že govore o preobratu na balkanskem bojišču. Veselje je prezgodnje. Turki niso dosegli nikakih pomembnejših vspehov in obstojajo vsi njihovi vspehi v tem, da branijo dokaj junaško zadnje ostanke turške države v Evropi. Polotok Gallipoli, pokrajina med Kataldžo in Carigradom, Odrin, Janina in Skader, to je vse, kar je ostalo Turkom od nekdanj tako mogočne države v Evropi in to se še drži. Da bi si pa bili osvojili kate tere že izgubljene dele nazaj, o tem ni govora. Nasprotno. Na galipolskem polotoku so doživeli dva še prav občutna poraza in tudi pri Odrinu in Skadru je njihova pozicija slabejša. Edino, kar bi se mogoče še lahko štelo Turkom v dobro, je to, da se zdi, da se je polastil turške vojske nekoliko bolj samozavesten duh. Več korajže, več poguma, več discipline, kaže turški vojak sedaj, kakor v prvi vojski, ko že skoro ni delal drugega kot bežal.

Svetovno-političen položaj.

Svetovno-politični položaj se od zadnjic ni izpremenil. O zblizanju med Anglijo in Nemčijo ni čuti nobenih novih poročil in tudi o našem razmerju do Rusije ni nič novih podatkov. Princ Hohenlohe se je vrnil in je cesar že dobil carjevo pismo. Kak pa je ruski odgovor, se ne ve. Nekateri so mnenja, da se je Hohenlohejeva misija posrečila, drugi zopet pravijo, da se je izjalovila.

Najnovejša poročila.

Sofija, dne 11. februarja. Da se zavrnejo enkrat za vselej iz Carigrada došla izmišljena poročila o velikanskih turških zmagah in o vspehih pri izkrcavanju čet, izjavlja bolgarsko armadno poveljstvo kategorično, da so Turki do sedaj nameravali izkreati vojaštva pri Bodini in Šarköju, kar se jim je pa izjalovilo. Pri Kataldži še do sedaj ni prišlo do nobenega večjega spopada. Glede bitke na polotoku Galipoli pa zadostuje, če se naznani, da so imeli Turki v bitki pri Bulair več kakor 15.000 mrtvih in ranjenih. Več kakor smešno je tedaj, če govore Turki o kakih turških vspehih.

Kaj bo zahtevala Bolgarska pri novih mirovni pogajanjih.

„Politische Korrespondenz“ poroča iz bolgarskih diplomatskih krogov, da bo bolgarska vlada pri bodočih mirovni pogajanjih zahtevala odstop celega odrinskega vilajeta in mesta Rodosto na Marmarskem morju. Rodosto bi naj postalo novo trgovsko pristanišče, ki bi posredovalo trgovski promet med Novo Bolgarsko in turškimi maloazijskimi provincami. Rodosto je torej v trgovskem oziru prav tolike važnosti, kakor je Odrin važen za Bolgarsko kot strateška in politična točka.

Odrin.

„Slovenec“ se poroča iz Sofije:

Prej ko se je začela kanonada okoli Odrina, se je spustil od Svilengrada zrakoplov nad oblegano mesto, noseč seboj nekoliko tisoč proklamacij, tiskanih v bolgarskem, grškem in turškem jeziku, s katerimi se je prebivalcem naznanjal, kaka usoda čaka mesto, ako se posadka ne preda v najkrajšem času. Naj vsi prebivalci, brez razlike vere in narodnosti, zahtevajo od glavnega poveljnika, da kapitulira, da se tako odvrne največja nesreča od mesta in prebivalstva. Isti poskus z zrakoplovom se je ponovil tudi sledečega dne. Bilo je to storjeno s človekoljubnim namenom, a ne službeno-vojaško zapovedano. Turki na zrakoplov niso streljali. Drug vspeh ni bil dosežen. Turški poveljnik je ostal pri svoji trmi. O predaji ni hotel prej kot slej nič slišati.

Zato pa poslušaj sedaj po noči in po dnevi neprestano gromenje topov ter jok in stok vseh prebivalcev mesta, kateri trpe razen strahu še najhujši glad. Zdaj so začeli jesti, ne samo turški vojaki, — ampak tudi priprosti bebivalci, odrte mačke in pse. A konjsko meso uživajo le bogatejši in imenitnejši ljudje.

A kakor vse kaže, ne bo prisililo nič odrinskega poveljnika h kapitulaciji drugo, kakor zmagonosno orožje oblegovalne armade.

Prvi vspehi se že kažejo na celi periferiji onega jeklenega obroča, ki oklepa Odrin okoli in okoli v obliki dobro oboroženih zedinjenih armad bolgarsko-srbskih.

Pri nočni temi se opazujejo iz Lozengrada leteče granate, ki osvetljujejo obzorje daleč na okoli, kakor mogočni meteorji. S to razsvetljavo tekmujejo iz trdnjave reflektorji, katerih se poslužujejo turški branitelji trdnjave od časa do časa. To jemlje pogled vsakemu, ki gleda nasproti in dela znatne zapreke artileriji pri napravljanju topov.

Okoli polnoči je sinoči topovo gromenje prenehalo. A kmalu potem se je iz nekih odrinskih oddelkov začel dvigati dim in ognjeni plameni so se vzdigovali visoko, tako da je bil grozen položaj mesta daleč na okoli razločno videti. Celo obzorje je bilo rudeče kakor kri.

Kri na zemlji — kri na obzorju.

Turški poslanik v Berlinu o položaju.

Turški veleposlanik Ozman Nizami paša je dospel v soboto v Berlin in je kmalu po svojem prihodu obiskal državnega tajnika Jagova. Napram nekemu poročevalcu se je izrazil, da upa na dober izid sedanjega položaja. Na vprašanje, če obstoja v resnici pogodba med Rešid pašo in v Londonu ostalimi turškimi delegati Balkanske zveze, je odgovoril, da nima Rešid paša naloge, vzdržati kake stike z delegati balkanskih držav, da pa mora ostati v stiku s sirom Edvardom Groyjem in s konferenco veleposlanikov.

Skader.

Uradno se izjavlja:

Desno krilo generala Martinoviča je dne 8. t. m. zavzelo neko vas tik pod taraboškimi utrdinami. Levo krilo prodira ob obrežju skaderskega jezera in je že dospelo do Širočke gore. Centrum se je približal taraboški trdnjavi na 200 metrov. S Širočih višin in z Oblika združena srbsko-črnogorska artilerija že neprestano bombardira taraboške utrde. Srbski oddelek, pod poveljstvom podpolkovnika Popoviča in več črnogorskih bataljonov operirajo okoli Brdice, kjer so se vršili že ponovni spopadi s turškimi četami. O armadi prestolonaslednika se poroča, da prodira polagoma naprej in da je že zavzeja pozicija Veliki Bardanjol.

Cetinje, dne 9. februarja: Položaj združene srbsko-črnogorske armade pred Skadrom je izredno ugoden. Bombardiranje se je včeraj in danes nadaljevalo. Vojaški krogi zatrjujejo, da so one turške pozicije, katere so sedaj zavzeli Srbi in Črnogorci, izredno velike važnosti za nadaljne operacije in da se Skader za to ne bo mogel več dolgo braniti. Nekateri govore, da pade Skader lahko že danes ali pa jutri.

Cetinje, dne 9. februarja. Uradno se poroča, da so danes Črnogorci zavzeli tudi Mali Bardanjol, jako važno utrjeno turško pozicijo, kjer so se vršili boji cela dva dneva. Turki so se umaknili v velikem neredu v Skader. Črnogorci so spravili na to novo dobljeno pozicijo težke oblegovalne topove. Danes so združeni Srbi in Črnogorci podvzeli naskok na pozicijo Brdlica. Izid bitke še ni znan.

Roosevelt o bolgarskem narodu.

Kakor znano, je bivši predsednik Združenih držav, Roosevelt, izdal posebno brošuro o Bolgarih, za kar se mu je dr. Danev v imenu bolgarskega naroda najiskrenejše zahvalil. Dr. Danev je dobil dne 9. t. m. odgovor, v katerem Roosevelt izraža svoje občudovanje nad bolgarsko hrabrostjo in svoje veselje nad velikimi bolgarskimi vspehi na bojišču v boju s Turki, ki so bili dosedaj silno breme za civilizirano človeštvo.

Preganjanje Bolgarov v Carigradu.

Policija je izgnala celo vrsto bolgarskih državljanov iz mesta. Vrh tega je bilo aretiranih kakih 200 Bolgarov iz Macedonije in 40 odvedenih v Anatolijo. Bolgarski eksarhat je posredoval pri porti, da izpuste vjetnike.

Boji za galipolski polotok.

Uradno se poroča:

V soboto so Turki zopet poskusili na galipolskem polotoku z ofenzivo. Po krvavem boju in silnem bajonetnem naskoku so Bolgari sovražnika premagali in ga zapodili v Bulair. Bojišče je bilo polno mrtvecev, pušk, topov in drugih predmetov. Med padlimi je 20 turških častnikov. Učinki bolgarske artilerije in bajonetnega naskoka pehote so bili strašni. Turki so imeli naravnost velikanske izgube. Na bolgarski strani je bilo 412 vojakov in 5 častnikov ranjenih, 2 častnika sta obležala na bojišču. Število tu padlih vojakov še pa ni znano, vendar pa ne bo veliko.

Balkanska zveza.

Poročevalec budimpeštanskega lista „Universal“ je izvedel baje od srbskega poslanika v Sofiji o postanku Balkanske zveze sledeče:

Ko so se izjalovili leta 1911 poskusi Srbije, ustanoviti zvezo s Turčijo, čemur sta nasprotovala še zlasti Kiamil paša in Noradunghian, je vznikla pa v

Srbiji ideja srbsko-bolgarske zveze. Da, Spalajkovič je o tej zvezi govoril tudi kmalu po svojem imenovanju za poslanika v Sofiji z bolgarskim ministrskim predsednikom Gešovom, resna pogajanja pa so se pričela še le meseca septembra 1911. Pogajanja so bila tajna, ker je bolgarsko in srbsko časopisje ravno takrat sstro napadalo druga urugo. Bolgarsko-srbska pogodba je bila konečno dne 29. februarja 1912 ob 5. uri popoldne, podpisana v kraljevski palači v Sofiji. Pozneje sta pristopila tudi še Črnagora in pa Grška.

Politični pregled.

Državni zbor.

V pondeljek je imela zbornica zopet plenarno sejo. Zbornica je bila, kakor je to že ob pondeljkih običajno, zelo slabo obiskana. Pričela se je seja ob 3. uri-popoldne. Na dnevnem redu je bilo tretje branje zakona zoper nalezljive bolezni. Zakon je zbornica sprejela s 141 glasovi proti 67. Glasovali so za ta-le zakon, ki pomenja za kmečke občine veliko breme, vsi socijalni demokratje, nemški liberalci in mladočehi. Ko se je nato pričela razprava o zakonu za varstvo pekovske obrti, je gališki poslanec Reitzes pričel v dogovoru z rusinskimi poslanci obstrukcijo, ki je bila naperjena proti vpogledu v trgovinske knjige pri odmerjenju davka in zoper takozvani mali finančni načrt. Poslanec Reitzes je pričel ob 8. uri na večer svoj obstrukcionistični govor, ki je trajal do 11. ure ponoči. Ko je končal Reitzes svoj govor, bi naj zbornica sklepala o prihodnji seji; toda bila je nesklepčna in predsedništvo je določilo, da se druga seja naznani pismenim potom in določi na torek ob 11. uri predpoldne.

V pondeljki seji je bil predložen tudi načrt finančnega ministra o zakonu davka na vžigalico. Ta nepopularni davek bi vrgel državi v prvem letu okroglo 10,000.000 K, pozneje bi pa znašal nad 16 milijonov.

V torkovi seji je sprejela zbornica v drugem in tretjem branju zakon o varstvu znamk, na kar je pa pričela s prvim branjem krošnjarskega zakona, Soc. demokratje so se izrekli zoper to zakonsko predlogo. Kočevski poslanec grof Barbo se je toplo zavzemal za svoje volilce krošnjarske Kočevarje. Nato je bila razprava o tem predmetu prekinjena in sledile so še razne interpelacije in vprašanja. Predsednik je zbornici sporočil, da bo prihodnja seja naznanjena pismenim potom, kakor je to določil konvent seniorjev, na kar je bila seja zaključena.

Razen plenarne seje je zboroval tudi finančni odsek, ki je razpravljal o davku na tantijeme in pa plače.

Konvent seniorjev je sklenil, da začasno zbornica ne bo imela plenarnih sej, vsaj ne pred 24. februarjem, dokler ne reši finančni odsek, ki bo še nadalje zboroval, takozvanega malega finančnega načrta.

V učnem odseku se je pa razpravljalo o izpremembi zakona o šolskih nadzornikih.

Socijalni demokratje in češki državnopravni združeni.

Za občinske volitve v Plznu, ki se vrše dne 16. t. m., so sklenili češki socijalni demokratje in češka državnopravna stranka volilno zvezo in hočeta podpirati mladočeški mestni zastop. Povabili so od opozicijskih strank tudi narodne socijaliste, da bi se pridružili zvezi, toda ti so ponudbo odklonili in so v posebnem oklicu pozvali svoje pristaše, da se volitve vzdrže.

Viljem govori.

V avli berolinskega vseučilišča je dne 9. t. m. v spomin na osvobodilno leto 1813. govoril nemški cesar Viljem sam, ki je jako ognjevit, vdarjaoč z roko po pultu, končal: „Hodimo, ne glede na desno in levo, po svoji ravni poti: Kvišku srca k Bogu in potem lahko ponavljamo besede silnega prvega kancelerja: Mi Nemci se bojimo Boga, sicer pa nikogar na svetu!“

Angleško.

V botaničnem vrtu v Kemu so razdejale sufragetke dva krasna paviljona za orhideje. Razbile so šipe, poškodovale stene in okraske, dragocene cvetlice pa so poteptale in razmetale na vse strani. V bližini Birminghama pa so porezale sufragetke brzojavne žice.

Vstaja v Mehiki.

V Mehiki je izbruhnila vojaška revolucija. Zasedli so ljudsko zbornico in javna poslopja. Vrše se poulični boji, padlo je 150 vladnih vojakov, baje tudi general Vilar. Predsednik Madero je prevzel sam poveljstvo. Vlada upa, da ji ostane večji del vojaštva zvest, samo topničarstvo je nezanesljivo.

Splošna stavka v Belgiji?

Iz Bruselja se poroča, da nameravajo socijalni demokratje začetkom aprila vprizoriti splošno veliko stavko, ki bi se je udeležilo 1,000.000 delavcev. Nad 10,000.000 stavkarskega denarja je že nabranega in naloženega v Londonu.

Raznoterosti.

Iz sodne službe. Pri mariborskem okrožnem sodišču je razpisano mesto okrajnega sodnika v VIII. plačilnem razredu.

Papeževa sestra umrla. Dne 11. t. m. opoldne je umrla najstarejša papeževa sestra Roza Sarto. Ko je o tem zvedel papež, se je umaknil v svojo zasebno celico ter je odposlal svojega tajnika v stanovanje umrle sestre, da ukrene potrebne odredbe.

Imenovanje. Kranjski deželni šolski nadzornik Franc Levec, znani slovenski slovničar in leposlovec je imenovan za dvornega svetnika.

Imenovanja pri južni železnici. Za prometnega vodjo na vrhniški železnici je imenovan Karl Sajovic, višji revident in prometni kontrolor v Ljubljani. Premeščeni so: postajenačelnik Artur Michelitsch iz Vrhniko kot asistent v Gorico; Lecker Rajmund, asistent iz St. Petra na Krasu, v Maribor, glavni kolodvor; Holecsek Josef, asistent iz Pragerskega, v Celje; Multsch Karl in Molini Ernest, asistenta iz Tržiča v Trst; Kodrič Feliks, asistent iz Neumarkt-Tramin v Tržič; Rudolf Franc, asistent iz Špitala v Beljak; Bolha Fran, asistent iz Ehrenhausena v Bruck; Finžgar Ivan, uradniški aspirant, iz Rakeka v Auer, Knez Martin, asistent iz Zgornjega Dravograda v Store; Črnač Alojzij, asistent iz Calliana v Zgornji Dravograd; Černic Hndrej, asistent iz Mezolombarda v Rakek; Knorek Alojzij, postajenačelnik, iz Spodnjega Dravograda v Mürrzuschiag. — Na novo, so sprejeti uradniški aspiranti: Fortis Ivan v Jenbach, Klembas Anton v Branzoll, Markovič I. v Paternion-Bistrice in še 20 Nemcev in 1 Italijan, torej izmed 24 na novo sprejetih uradniških aspirantov je 21 Nemcev, 2 Italijana in — eden Slovenec! — Izstopil je od južne železnice: Modena Ettore, revident in direkcijski kontrolor na Dunaju.

Iz učiteljske službe. Imenovana je provizorična učiteljica pri Sv. Ksaveriju Neža Pirc stalnim učiteljicam istotam. Provizorična učiteljica v Grižah Ema Lilek je imenovana za stalno učiteljico v Gotovljah. Provizorični učitelj pri Sv. Jederti nad Laškem Franc Erglez je imenovan stalnim učiteljem istotam. Provizorični učitelj v Letušu Makso Wudler je imenovan stalnim učiteljem na okoliški šoli na Laškem. Provizorični učitelj celjske okoliške deške šole Martin Stante je imenovan za stalnega okrajnega pomožnega učitelja za celjski politični okraj. Provizorična učiteljica na Gornji Ponikvi Frančiška Bizjak je imenovana stalnim učiteljicam istotam. Stalna učiteljica pri Sv. Lovrencu nad Mariborom Adela Wantur je imenovana za učiteljico v Šmarje pri Knittelfeldu. Provizorični učitelj na Teznu pri Mariboru Ljudovik Sabukoscheg je imenovan za stalnega učitelja na Pobrežje pri Mariboru. Provizorična učiteljica na nemški šoli Lajtersperg-Karčovina Marija Wernitznigg je imenovana za stalno učiteljico istotam. Provizorični učitelj Janez Pestitscheg v Apačah je imenovan stalnim učiteljem v Studencih pri Mariboru in stalni učitelj v Studencih Ernest Fallent je imenovan stalnim učiteljem istotam.

Profesor dr. Tewes. V Gradcu je umrl v visoki starosti 82 let umirovljeni vseučilišni profesor graškega vseučilišča, dvorni svetnik dr. Tewes. On je pripadal graški univerzi od leta 1863 do umirovljenja leta 1902. Predaval je rimsko pravo. Leta 1890 je bil tudi izvoljen rektorjem graške univerze. Obelodanil je več strokovnih publikacij. Dr. Tewes je bil pristaš nemških krščanskih socialcev.

Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva v Rušah vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 2. sušca ob 3. uri, oziroma ob 4. uri popoldne, v gostilni gospoda Jožefa Muleja v Rušah po običajnem dnevnem redu. Vrše se tudi volitve odbora za prihodnja tri leta. — Odbor.

„Slovenci in deželno gospodarstvo štajersko.“ Sedaj ko so „kritiki“ dr. Negri, dr. Kukovec in pa Pichler — dr. Kukovec maršira sedaj v sredi čedne družbe — izrekli svoje mnenje, pričakovati smemo v kratkem odgovora dr. Benkoviča, ki bo z lahkoto pobil vse ničeve ugovore te trojice. Samo en primer: Dr. Kukovec in dr. Negri trdita, da so Slovenci saj po številu prebivalstva deležni deželne bolnišnice v Gradcu, tedaj s 30%. Iz poročila deželne bolnišnice pa je razvidno, da je v njej le 12% bolnikov iz cele Spodnje Štajerske (med tem gotovo ne več kot 8% Slovencev), 12, oziroma 8%, je le delež Spodnje Štajerske, oziroma Slovencev na namenu deželne bolnišnice. Od v ta namen izdanih 800.000 K pa Slovincem naravnost v korist pride le minimalna svotica; in ravno ta delež Slovencev na deželnih izdatkih Kukovec in Negri dosledno ignorirata. Tako izgleda temeljitost dr. Benkovičevih kritikov pri nestabilnih točkah. — Na opetovana vprašanja opozarjamo, da se brošura dobi še pri dr. Benkoviču v Celju.

Človeku se gabi. V nedeljo je imel štajerski Dežman shod v Polju pri Podčetrtku. Govoril je zopet proti obstrukciji in dokazoval, da je obstrukcija strankarsko politična zadeva. Kaj je strankarsko-političnega v znanih naših zahtevah ta politični pošteni seveda ni povedal. Nvjogabnejše na vsej stvari pa je to, da pošiljajo liberalci poročila o teh svojih sfinodih graškim nemškonalcionalnim listom in so ta poročila taka, da mora po njih pri vsakdo do uverjenja, da je slovenska obstrukcija neopravičena, ker se Slovincem ne gode nikake krivice. Kdor ima le nekoliko narodnega ponosa, mora tako protinardno postopanje obsojati.

Gregorijanski koledar. Ruskemu državnemu zboru je bil predložen projekt, po katerem naj bi se na Ruskem izvedel namesto grškega — gregorijanski koledar.

Stavka čeških tehnikov. Iz Prage poročajo: Slušatelji tretjega letnika strojnega oddelka češke tehnike so začeli stavkati, ker so prostori tehnike — nedostopni.

Velika nesreča v premogokopu. V premogokopu Bufford v grofiji Nottingham na Angleškem je padla posoda, ki je vsebovala 800 galon vode, 150 metrov globoko. 13 delavcev je bilo ubitih.

Štajersko.

Maribor. V soboto popoldne je Marija Šusteršič, dekla pri tukajšnjem brivcu Fliegerju, sekala drva, a si je pri tem odsekala s sekuro levo kazalec. Ponesrečnico so takoj odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Maribor. V petek popoldne se je hotel 20letni Ferdo Verdonik, pekovski učencec pri J. Kochu v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 53, obesiti. Tovariši so pa obešenca pravočasno zagledali in mu odrezali vrv. Poklicali so rešilni voz, kateri ga je odpeljal v bolnišnico.

Sv. Magdalena v Mariboru. V nedeljo, dne 16. t. m., popoldne po večernicah, se vrši pri Sv. Magdaleni v Mariboru v društveni sobi mesečno zborovanje „Slovenske Straže.“ Govoril bo gospod dr. J. Leskovar, odvetnik v Mariboru. Slovenci, pridite torej v obilnem številu, da s tem pokažemo, da „Slov. Straža“ pri Sv. Magdaleni napreduje.

Maribor. Mariborski Orel vabi na gledališko predstavo, katero priredi v soboto, dne 15. februarja 1913, v prostorih katoliškega delavskega društva v Mariboru, Flöbergasse 4. Igrala se bode: „Naša kri“, znana ljudska igra iz francoskih časov v 4 dejanjih. Spisal F. S. Finžgar. Začetek točno ob 8. hri zvečer. Vstopnina je sledeča: sedeži od 1. do 3. vrste K 1.50, od 4. do 5. vrste 1 K, od 6. do 8. vrste 80 vin., od 9. do konca pa 60 vin. Stojišča so po 40 vin. Vstopnice prodaja Cirilova tiskarna. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer. Med odmori udarja tamburaški zbor iz Studencev pri Mariboru. Slovenci iz Maribora in okolice, pridite mnogoštevilno! Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo telovadnega orožja, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Maribor. Prihodnjo nedeljo, dne 16. februarja, ob 4. uri popoldne, se vrši v uradnih prostorih Zadržne zveze, Koroška cesta št. 5 (Cirilova tiskarna) zborovanje strokovne zveze. Vsi delavci, hišniki, pomočniki in sluge ste vabljeni na to zborovanje.

Maribor. (Slovensko gledališče.) V nedeljo, 23. svečana, se predstavljajo „Rokovnjači“, Narodna igra s petjem v petih dejanjih. Po Jurčič-Kersnikovem romanu spisal Fran Govekar. Overturo in glasbene točke uglasbil Viktor Parma. Sodeluje orkester Glasbenega društva. Blagajna se odpre ob pol 7. uri na večer. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Prihodnja predstava v nedeljo, dne 2. sušca: „Benhur“, zgod. slika v 4 dejanjih.

Maribor. (Iz okolice.) Bolj pridnega cestarja, kakor ga ima naš mariborski okraj na krajni cesti na Teznu, menda le nima noben okraj na Štajerskem. Velika sreča je, ako ga vidiš enkrat v celem letu na cesti. Ravno v sedanjem času, ko ljudje prehodi in pregazijo toliko blata, ni cestarja navadno nikjer videti, da bi vsaj za krajem ceste tekočo lužo in blato skoz vas Tezen iz ceste odstranil. Ljudje se hudujejo, ko morajo do gležnja po blatu gaziti. Samo enkrat, tako pravijo in delajo dovtipe, se je v svoji lastni osebi pokazal, da bi poskusil, če bi šlo blato samo od sebe iz ceste, pa ker se le ni hotel zgoditi čudež, je zadel železno lopato na ramo, pa le hajd domov. Misli si je: pride čas, ko se bo blato že od solnca posušilo in njemu se delo prihrani. Okrajni zastop bi naj vendar večkrat poslal kakega uda od okrajnega načelnstva, da bi pogledal, v kakšnem stanju se nahaja okrajna cesta na Teznu. In skrajni čas je, da se prodec na cesto navozi in posiplje, da ne bo več treba stranskih potov iskati in se ceste izogibati. Gospod okrajni načelnik bi lahko tudi drugače včasih pogledal na Tezno, ne samo kadar so na Teznu občinske volitve, in kadar se gre za rešitev tezenskih „Nemcev.“ Hic Rhodus, hic salta . . .!

Slov. Bistrica. Zaradi volitev v okrajni zastop bi se rad sedaj po volitvah vsak liberalni tepec drgnil ob naše slovenske volilce. Pred volitvami so vsi ti liberalni modrijani molčali in skriti sedeli v svojih duplinah, sedaj se le so prišli na dan in začeli svojo jezičnost prodajati pred svetom. Kjer vse proklinja, tam seveda tudi Segulova „Sloga“ ne more blagoslavljati. Toda to nam je vendar preveč. Ta človek, ki med našim ljudstvom do sedaj še ni drugega delal, kakor zgago, ki tudi v besedah ne zna drugega, kakor ob vsaki priliki ječati morituri vos salutant in o katerem se je že čitalo, da stoji celo v političnih zadevah z nemškimi poslanci v zvezi, ta nas ne bo učil narodnosti in nam očital popustljivost. Ko smo se pripravljali na volitve, tedaj so skrbeli za nas dr. Verstovšek, Novak, Medved itd., a od slogaške stranke ni bilo ne Ploja, ne Jurtele niti drugih. Dolg jezik imeti, je lahko, delati je pa zopet druga stvar. Toliko slogaškim in drugim liberalnim kritikom o naših okrajno-zastopnih volitvah. Siti smo vednega zbadanja od ljudi, ki niso v to poklicani.

Vrhovdol. V nedeljo, dne 9. t. m., je šel viničarski sin Leonold Fridl v Vrhovem dolu v hosto drva pobirat. Vsled zmrznjene zemlje je Fridl padel in si strl desno nogo. Poškodovanega so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Spodnji Porčič. Pred nekaj dnevi je prišel v krčmo gospoda Kocbeka v Spodnjem Porčiču Janez Lešnik, hlapec pri posestniku Antonu Ješovniku istotam. V krčmi sta ga napadla dva neznana fanta, in sta ga s kleščami vdarila po glavi ter zdatno ranila. Lešnik je moral v bolnišnico.

Videm. Občni zbor slovenskega katoliškega političnega društva „Sava“ se vrši dne 23. svečana, popoldne, najbrže na Vidmu. Poročala bosta na zborovanju poslanca dr. Benkovič in Pišek.

Solčava. Pretečeni pondeljek je odšlo šest Solčavanov v Ameriko v dozdevni nadi, da najdejo boljši zaslužek in srečnejše življenje. Da bi ne imeli še več posnemovalcev!

Solčava. Tridnevni knjigovodski tečaj se začne v Solčani dne 17. februarja t. l. Vodil ga bode tajnik c. kr. kmetijske družbe v Gradcu.

Loka pri Zidanemmostu. V nedeljo, dne 2. februarja je imelo tukajšnje katoliško slovensko izobrazovalno društvo svoj redni občni zbor. Volil se je novi odbor. Izvoljeni so bili: predsednik Franc Koren, predsednikov namestnik velečastiti gospod župnik Miloš Šket, tajnik častiti gospod Vaclav Jastrobnik, tajnikov namestnik Franc Kacjan, blagajnik Al. Jesih, blagajnikov namestnik Vincenc Moro, knjižničar Josip Jenčič, knjižničarjev namestnik J. Kukec. Nadalje sta bila za pregledovalca računov izvoljena Josip Vertačnik in J. Kranjc. Poročilo odbornikov nam izkazuje lep napredek našega društva, ki je za izobrazbo našega dobrega kmečkega ljudstva zelo velikega pomena. Želeti bi le bilo, da bi se naši ljudje še bolj zanimali za to prekornostno društvo. Zato pa je dolžnost vsakega, da po svojih močeh sodeluje pri društvu in mu pridobiva vedno več zvestih članov; knjižnica je že zelo bogata, zato le pridno segajte po lepem berilu, ki ga vam nudi.

St. Jurij ob južni železnici. Na pustni dan so imeli liberalci sejo in so sklenili vložiti ugovor zoper volitve in so ga vložili. Ugovor je pa tako jalov in brez podlage, da se ga sami sramujejo. In sicer so ga podpisali ne kaki neodvisni liberalci, ampak taki, ki v njihovi stranki najmanj pomenijo, a najbrže tudi ne vedo, kaj so podpisali in zakaj in kakšne posledice bo imelo za nje. Tolažijo se s tem, da je ugovor tiskan, to je: v dohtarski kancliji napravljen, in torej mora veljati. Urleb, za novo batino si nastavil kožo. Na vseh koncih in krajih so liberalci nabirali podpise za izjave, proteste, — zmagujemo pa le mi!

St. Jurij ob južni železnici. Umrl je v Dolah Anton Šolinc, kmet, vrl naš pristaš. Umrla je dne 5. svečana tudi Jera Ribič. Po preteku dveh mesecev je šla za možem Jožefom, s katerim sta lani skupno obhajala biserno poroko.

Stranice. Pravijo, da Stranice niso kar tak'! No, pa res, imamo tri zakonske, kateri so že čez 50 let v zakonu, en par pa celo 60 let. Zgodilo se je pa pretekli petek, da se je hotel eden izmed teh zlatozakonskih obesiti — radi ljubosumnosti —, ravno v pravem času so ga še rešili. Je pač žalostno, — a Straničani se tolažimo. Bog pomagaj!

Konjice. Na pustni torek tudi pri nas norijo, kakor marsikje drugod. Letos so si pa eno dobro izmislili. Napravili so maškero spredaj v črno-rudeče-zlatih frankfurtarskih barvah, zadaj v belo-modro-rudečih slovenskih barvah, podajajoč si prijateljsko roke. Ta maškera je pri Nemcih akademskih zapiskala na trobento „Lepa naša domovina“, pri liberalnih Slovincih pa „Wir halten fest und treu zusammen.“ Vse to je šlo na račun trških občinskih volitev in nesloge v okrajnem zastopu, kjer povsod liberalni Slovenci gredo z najhujšimi vsenemci. Mila nam majka!

Bizeljsko. Na svečnico dne 2. t. m., so nam zopet naši igralci in igralko priredili prav pošteno zabavo v dvorani Hönigsfelda. Igrali so nam pod vodstvom organista Kolednika igro „Nemški ne znajo“ in „Ne kliči vraga“, ki sta vzbudili veliko smeha. Hvala vam za trud in prosimo, da nas o veliki noči zopet s čem presenetite.

Poslanec Schuhmeier ustreljen.

Včeraj zvečer se je dogodil na Dunaju grozen zločin. Ob 11. uri po noči se je pripeljal poslanec Schuhmeier iz Stockeraua na dunajski severno-vzhodni kolodvor. Ko je hotel vstopiti v čakalnico, je ustrelil v tem trenutku nanj neki delavec z imenom Pavel Kunschak. Streljal je s samokresom in je rekel besede: „To je moje maščevanje.“ Kroglja je zadela Schuhmeierja v levo uho in Schuhmeier se je na mestu zgrudil na tla.

Schuhmeier je bil izvoljen leta 1911 z 8615 glasovi v dunajskem okraju Leopoldstadt II za državnega poslanca. Bil je v mladosti tovarniški delavec, a se je pozneje posvetil žurnalistiki in je bil sedaj urednik dunajskega socialno-demokratskega lista: „Volkstribüne.“ Državnemu zboru je pripadal od leta 1901. Bil je večkrat kaznovan zaradi političnih prestopkov in je v sodnijski preiskavi zaradi tajnih zvez. Schuhmeier je bil zelo markantna socialdemokratska politična osebnost.

Listnica uredništva.

Nabrlo se nam je toliko gradiva, da smo morali več dopisov odložiti. Prosim, potrpljenja.

Zahvala.

Pri izgubi svoje hčerke bridko prizadeta izrekava svojo srčno zahvalo vsem tistim, ki so nama s svojim sočutjem to izgubo olajševali, zlasti velečenjenimu gospodu gimnaz. ravnatelju, vsem gosp. kolegom in njih so. program, posebno tudi g. dr. Medvedu za prijaznost, da je vodil sprevod, vsem drugim prijateljem in znancem darovateljem cvetic in udeležnikom pogreba.

Irma in Ivan Arnejc.

? Kateri

kavini pridatek naj kupim? Izbira je v resnici težka, — kajti toliko ponud človeka naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa sosedica? — Jaz? Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem : Franckovem : pridatku za kavo

s kavinim mlinčkom iz zagrebske tovarne;

od tega zadostuje : manjša : množina ; on povzroči najlepši, zlatorjav, čisti zvretek, toraj močno, slastno kavo!

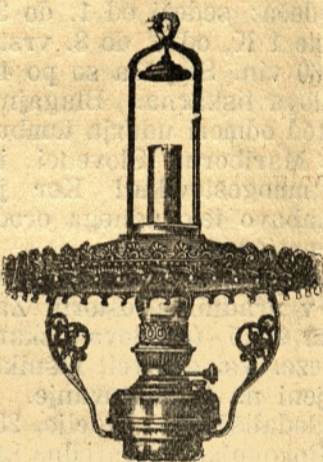
Zelo ugodna prilika!

Proda se lepo posestvo, obstoječe iz velike hiše z gostilno in s prostori za trgovino mešanega blaga, veliko gospodarsko poslopje, dva lepa vrta za zelenjajo, okrog šest oralov zemlje prvega razreda, ob okrajni cesti tik Studenic. Proda se takoj vsled odpovedanja pod skrajno ugodnimi plačilnimi pogoji. Kapitala treba samo 8000 K, drugo lahko ostane. Natančneje se izve pri gospodu Kaiserju v Studenicah pri Poljčanah. 31

Gostilna, **Važno za ženine in neveste!**

dobro idoča, s trgovino vred na najpometnejšem kraju v najbližji okolici mesta Celje, z vso gospodarsko opravo, hlevi, konji, vozovi, travniki itd. se takoj proda zelo poceni, vse skupaj za 32.000 kron. Kje, pove upravništvo tega lista. 15

»Straža« je najuglednejši spodnještajerski list, ki se zelo mnoga čita zato je inseriranje v njem zelo uspešno.

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsa pohištva nizko pod lastno ceno**, kot elegantna pohištva za **spalne sobe in obednice**, elegantne **pisalne mize** itd. od najpreprostejših do najfinejših izpeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarski mojster v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina Na debelo! Na drobno!

Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

lastna hiša

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor :

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadržna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor :

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devištva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venc, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.